

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Fredsarbetet pågår

Sverige måste signera och ratificera FN:s kärnvapenförbud som trädde i kraft i januari 2021. Detta kräver Kvinnor för fred (KFF) tillsammans med många

människor och organisationer inom det civila samhället. Med regeringens beslut att gå med i Nato utan förbehåll blir detta krav orealistiskt: Inget Nato-medlemsland har någonsin

signerat eller ratificerat kärnvapenförbudet. Men vi ger oss inte.

”Med ett Natomedlemskap lämnar Sverige öppet för utländska baser och kärnvapen på svensk mark och svenska soldater kan tvingas strida för andra Natoländers räkning runt om i världen. Sverige öppnar sig utan förbehåll för Natos strategi, ledarstruktur, militära planering och rollfördelning. Parallellt med sin Natoansökan förhandlar Sveriges regering med USA om att tillåta trupp och krigsmateriel från USA på baser i Sverige. USA:s strategiska kärnvapen är centrala i Natos försvarsdoktrin. När spänningarna i världen tilltar ökar risken för ett kärnvapenkrig och därmed allas vår undergång”. Detta poängterar resolutionen från Nätverket Nej till svensk Natoanslutning. Resolutionen godkändes inför Nätverkets fredsdemonstrationer den 13 maj runtom i landet. Kvinnor för fred ingår i nätverket.

Alltmer har det stått klart för föreningar och organisationer inom det civila samhället att vi måste enas om de stora frågorna som fred (mot militarismen) och klimat (mot fossil överkonsumtion), både nationellt och internationellt. Bara så kan vi vinna kraft, nå ut bättre och därmed påverka människorna.

Denna medlemstidning ska ge en glimt av hur vi har samarbetat och kommer att göra det framöver. Tillsammans är vi starka.

Susanne Gerstenberg

Kommande aktiviteter

1. **Jokkmokk-fredsfestivalen** 26–27 maj. Kontakta My Leffler tel. 073-352 98 78

2. **International Summit for Peace in Ukraine** (Internationellt fredstoppmöte för fred i Ukraina), Wien, Österrike, 10–11 juni. Programmet finns på nätet. Ingela Mårtensson deltar för KFF.

3. **Fredskonferens i Örebro** 10 juni, kl 13–18, Fredsgatan 18. Arrangeras av KFF, Svenska freds och ABF. Se annonsen.

4. **Nordic Peace Alliance i Helsingør** 14–16 juli. Det nordiska fredsarbetet stärks med möte och seminarier. KFF-deltagare är mycket välkomna! Anmäl senast 5 juni. Kontakta kutas.carlsson@gmail.com.

5. **Global Women for Peace United mot Nato**. Internationellt protestmöte och seminarier mot Nato i Bryssel 11–12 juli. Vid samma tid träffas Natomedlemsstaterna vid ett toppmöte i Vilnius, Litauen. Global Women for Peace har haft flera Zoom-möten. Kontaktperson är Ulla Klötzer, Finland. ullaklotzer@yahoo.com. Fler kvinnor från Sverige kan delta.

6. **Österlens fredsfestival i Simrishamn**, Gjuteriplan, 4–6 augusti. Som i Örebro är fredsbegreppet omfattande: Fred på jorden och Fred med jorden. Det mångsidiga programmet med föreläsningar, mingel, musik och scensamtal är klart och finns på Kvinnor för freds hemsida. Närbelägna övernattningsstillfällen är eftertraktade. Arrangörer är IKFF (lokala företrädare), KFF, Ystads Fredsgrupp, Klimatnätverket Fria Pensionärer, Svenska kyrkan (Simrishamn), ABF Skåne, ABF Österlen och Palmeacentret stöder festivalen. Kontakta la eller Jea, ibjarte@hotmail.com, jea@tomelilla.nu

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 120 kronor. Medlemmar i samma familj betalar 50 kronor.

Sätt in pengarna på bankgiro 768-6066. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.

Adress: Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm

Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27

E-post: info@kvinnorforfred.se

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning.
Ansvarig utgivare Susanne Gerstenberg.

Fredskonferens:
**Fred på jorden
Fred med jorden**

10/6
2023

ABF, Fredsgatan 18, Örebro
Lördag 10 juni kl. 13–18

Med Karin Ulav Carlsson, Ridvan Altun, Kemal Görgü,
Sophia Toresdotter, Glt Aremyr, Tor Tuorda och KG Hammar

Kvinnor för fred ABF SVENSKA FREDS

Arrangörer: Kvinnor för Fred, ABF och Svenska Freds
info.orebro@abf.se / info@kvinnorforfred.se • Gratis inträde
Bild: Lena Sjöberg / Tecknaruppropet mot kärnvapen och Nato

Seminarier om Maj Britt Theorins (1932–2021) fredsarbete ägde rum i Stockholm i slutet av april. Föreläsare var bland andra Pierre Schori, Sven Hirdman, Vendela Englund och Karin Hansson. Som moderator agerade Ingela Mårtensson (KFF).

”Krigshets och fredstystnad”

– seminarium utifrån Maj Britt Theorins arbete för fred, 24 april 2023

Under drygt två timmar belystes hoten mot fred, och förutsättningar för fred, med allvar och tyngd i en välfylld Sandler sal i ABF-huset i Stockholm. Kvällen hade arrangerats av Kvinnor för fred, Svenska freds- och skiljedomsföreningen och bokförlaget Korpen. Maj Britt Theorins egna fredsinsatser presenterades med ett fint bildspel och korta videoavsnitt. Vendela Englund, ordförande i Svenska läkare mot kärnvapen, höll ett anförande om ”De farliga myterna om kärnvapen” och Karin Hansson, utbildad fredscoach genom Svenska freds, talade om fredscoachernas arbete i gymnasieskolor ”Unga röster för fred”.

Sven Hirdman, mångårig diplomat och före detta ambassadör i Moskva, talade under rubriken ”Rysslands krig i Ukraina, hur ska det sluta?”. Hirdman började med att slå fast att Rysslands invasion av Ukraina inte kan fördömas starkt nog. Han tror inte att de ryska styrkorna kommer att dra sig tillbaka eller att Putin försvinner. Men kriget och lidandet måste få ett slut! Redan före den ryska invasionen fanns det mångåriga konflikter mellan Ryssland och Ukraina, exempelvis vad gäller Sevastopols militärbas och Krim, ställningen för de rysktalande ukrainarna i öster samt den sedan ett tiotal år hårdnande ideologiska värderingsklyftan mellan Väst/USA i och med Natos utvidgning österut.

”Eldupphör måste till” sade Hirdman. Med vapenleveranser till Ukraina förlängs kriget. Hirdman hade flera tankar om vad som skulle kunna bryta de eskalerande striderna: Tala med Ryssland om säkerhet, inte genomföra militärövningar nära Rysslands gränser. Återupprätta

”open sky”, ett tidigare avtal som innebar öppenhet och ömsesidigt förtroende, men som nu är uppsagt. Tala med Ukraina att det troligen blir svårt att återfå Krim och Donbassregionen. Att Ukraina har fortsatt alliansfrihet, får säkerhetsgarantier, blir medlem i EU samt får hjälp till återuppbyggnad. Båda parter måste tillbaka till läget före 24 februari 2022.

Enligt Hirdman fanns det redan våren 2022 ett 10-punktsprogram att hejda en krigsutveckling, oklart vilka krafter som hindrade förslagen att fullföljas. Ukraina planerar en ”vårofensiv”, hur kommer det att gå? Kan en misslyckad offensiv och/eller Rysslands oförmåga att bemöta den kunna leda till att parterna inser det meningslösa i att fortsätta och öppna för vapenstillstånd?

I mars 2024 är det val i Ryssland, möjligen ställer inte Putin upp för omval, vem blir då president? Det är inte troligt att det blir uppror i Ryssland, ”missnöjda medborgare ja, men förbittringen kommer nog att

riktas mot väst”. Vem kan och vill styra ett isolerat och förbittrat Ryssland? Hirdman avslutade med orden: ”Goda krafter måste till att få ett slut. Folk dör!”

Pierre Schori, före detta statsråd och EU-parlamentariker talade under rubriken ”Konsekvenserna av det svenska Natobeslutet”. Schori gav flera exempel på Sveriges tidigare hållning vid kriser och krig i omvärlden: 1956 då Ungern frigjorde sig från Sovjetunionen och ville ha demokratisk socialism, ”sammetsrevolutionen” i Prag 1968 när Tjeckoslovakien ville ge socialismen ett mänskligt ansikte. Vi tog emot flyktingar och stöttade frihetskraven.

Som ett svar på den ryska aggressionen i dessa länder ville den svenska högern att vi skulle skaffa kärnvapen. Kärnvapenfrågan hölls sedan levande inom högern ända in på 1970-talet, men frågan lades ner i utbyte mot att Sverige fick solidaritetslöfte av USA att kunna gå in under det så kallade kärnvapenparaplyet.

Som vi vet har Sverige under många år samarbetat med USA/Nato. Under kriget i Afghanistan skickades svensk trupp dit, först som del av FN-ledda insatser men, utan särskild medial uppmärksamhet, ändrades detta till att svenskarna gick in under Natos befäl.

Schori var mycket upprörd över hur den så kallade Nato-processen gick till för ett år sedan. Han påminde om hur

Sverige har haft en tradition av att försäkra sig om folklig förankring, via folkbildning, inför alla stora beslut i landet. Folkomröstningen om högertrafik, kärnkraftsomröstningen, folkomröstningen om euro som ny valuta är några exempel. Men som vi vet hände inget av detta när det gäller Natobeslutet. Nato har bara militära medel medan

EU har flera säkerhetsklausuler, ”vi behöver inte Nato för vår säkerhet”.

Schori avslutade med att vi ska hålla i minnet allt fredsarbete som Sverige, inte minst Maj Britt Theorin gjort. ”Då blir att minnas en motståndshandling”.

Text: Ingalill Ek
Foto: David Karlsson

Sven Hirdman.

Foto: Lennart Sandén

Foto: Lennart Sandén

Manifesterade mot Nato i Laholm – Gunaino Enqvist, Hans Enqvist, Inka Persson, Susanne Gerstenberg, Tina Mangold, Bo Alvberger.

"I natt jag drömde, något som jag aldrig drömt förut...". Freds-sånger på althorn mellan talen hördes över hela Stortorget i Laholm.

"Atombomba inte klimatet" – Helsingegruppen i Ljusdal.

Foto: Annette Westberg

Foto: My Leffler

Kraftspark till Auroramilitären.

Ja till fred – Nej till svenskt Natomedlemskap

Den 22 april demonstrerades på 17 orter i Sverige mot Aurora 23, den största svenska militärövningen sedan kalla kriget, där omkring 26 000 kvinnor och män deltog i 25 dagar.

– Den bästa träningsmatchen vi kan genomföra för att kliva in som en trovärdig aktör i Nato, sa övningsledaren och brigadgeneral Stefan Andersson om Aurora 23 enligt Officerstidningen.

Kvinnor för fred var en bland över 30 organisationer som stödde Stoppa Aurora 23:s demonstrationer.

www.stoppaaurora23.

Även den 13 maj manifesterade Nätverket Nej till svensk Natoanslutning runtom i Sverige. Bland många andra, även enskilda personer, ingår Kvinnor för fred i Nätverket. Det bildades i maj förra året då dåvarande utrikesminister Ann Linde (S) lämnade ett ansökbrev till Nato för regeringens räkning trots det egna partiets kongressbeslut hösten 2021 om fortsatt alliansfrihet. Lagom inför manifestationen den 13 maj hade Nätverket författat en resolution som slutar vädjande med fem krav:

- Ja till svensk alliansfrihet – Dra tillbaka ansökan om svenskt Nato-medlemskap
- Inga kärnvapen eller Nato-baser på svensk mark – Gör inte Sverige till en måltavla
- Inga svenska soldater till Natos krig
- Skriv under FN:s förbud mot kärnvapen – Nej till kärnvapen
- Vi kräver global nedrustning – Ja till fred

Fredsgruppen i Helsingland, Helsingegruppen med medlemmar i KFF och Folkkampanjen mot kärnkraft och kärnvapen protesterade flera gånger mellan 22 april och 13 maj i Ljusdal. Ljusdals station är en stor omlastningsplats för timmer.

– Vi använde stockarna som anslagstavla, berättar My Leffler. Ljusdal är en knutpunkt för tågtrafiken norr- och söderut där många tåg passerar om dygnet. Stockarna syns även från staden och från andra sidan järnvägen. Där bjöd vi på kaffe och kakor i en liten park. Samtidigt delade vi ut flygblad, ett utmärkt sätt

att börja samtala med varandra. Ja, och vi lät lapparna sitta kvar på stockarna, säger My med ett skratt.

Hon älskar civil olydnad.

I Laholm protesterade Kvinnor för fred. Hans Enqvist, enskild medlem i Nätverket Nej till svensk Natoanslutning, var en av tre talare med ett rappt och positivt tal:

"Jaha, då var vi här igen.

Vi som bara klagar, protesterar, väsnas och är emot allting.

Vi är mot Nato, mot EU, mot vinstdrivande skolor, mot krig och annat elände. Kan de aldrig vara för någonting, tänker du som lyssnar med ett halvt öra.

Ja, visst hade det varit roligare att kunna vara positivt inställd och FÖR någonting.

Men det ÄR vi!

Vi är för jämlikhet, fred och frihet och rättvisa.

Vi är för ett skyddande av vår miljö och natur.

Vi är för alliansfrihet och för nedrustning och ett tryggande av vår framtid.

Vi är också för tryggheten av staters oberoende självständighet.

Vi är för ett samhälle som prioriterar fred och miljö framför krigshets och miljöförstöring.

Vi vill att våra barn ska få växa upp utan kärnvapenhot och utan militär kapprustning.

Vi vill skapa en fredligare och rent av vänligare värld.

Men som vi ser det går inget av detta ihop med ett medlemskap i Nato och ett intensifierat vapenskrappel.

Vi är mot Nato och protesterar mot de största militärövningarna i Sverige på över 25 år. Dessa pengaslukande och miljöförstörande insatser som obönhörligt för oss allt närmare och längre in i en maktstruktur som förordar kärnvapen.

Därför säger vi:

Nej till Nato!

Nej till kärnvapen!

FÖR ett fredligt Sverige!"

Väderleken var med de demonstrerande. Över 20 personer skrev spontant på Nätverkets resolution. Men ännu fler lyssnade på avstånd, tittade på banderollen och plakaten och hörde hornets fredsmelodier. Vi kommer igen!

Susanne Gerstenberg

Operation 1325 (www.operation1325.se) är en civil samhällsorganisation som arbetar för implementeringen av FN-resolutionen 1325, i Sverige och i partnerskap med kvinno- och fredsorganisationer runtom i världen. I Sverige har Kvinnor för Fred varit en av stödorganisationerna redan från början 2003. Sedan dess har Operation 1325 genomfört projekt med partnerorganisationer på Balkan, Centralafrika, Mellanöstern och Nordafrika. Allt för att stärka kapaciteten för kvinnligt fredsbygge.

Appell Sudan

Till hösten blir det 20 år sedan de första initiativen togs, i Sverige, till bildandet av ett nätverk för att arbeta för genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325. Tre år senare ombildades detta nätverk till paraplyorganisationen Operation 1325.

Ett av de första länderna Operation 1325 valde att fokusera på var Sudan, och i den grupp av kvinnor vi då samarbetade med fanns Kamilia Koura.

När jag träffade Kamilia i Khartoum i juni förra året berättade hon om hur hon kommit att engagera sig i arbetet för fred, demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet i

Sudan. Det började med att hon, som ung student i Khartoum, blev uppmärksam på hur människor tvingades lämna sina hem i områdena kring Nuba-bergen, Kamalias hemtrakter, på grund av väpnade strider och svåra humanitära umbäranden. Kamilia och en kamrat beslutade sig då för att hjälpa internflyktingarna (det vill säga människor som är på flykt i sitt eget hemland) som blev placerade i ett läger långt utanför centrala Khartoum.

Det var upprinnelsen till NuWEDA (Nuba Women Education and Development Association). Under årens lopp har NuWEDA fått internationella utmärkelser för sitt arbete, inte minst det som syftar till att

göra kvinnor redo att ta plats i beslutande organ och i processer i landet.

Den senaste gången jag talade med Kamilia var också i Khartoum, i slutet av mars i år. Då deltog hon i en nationell konferens om övergångsrättvisa som ingick i slutfasen av en plan som var tänkt att leda till ett civilt maktövertagande i landet. Militären hade antligen gått med på att lämna över makten till en civil regering. Förhoppningar fanns om att en civil premiärminister skulle kunna utses innan Ramadan var över cirka fyra veckor senare.

Vi vet hur det gick med detta,

eller snarare hur det inte gick. De två seniora militärer som gemensamt tvingat bort den civila regeringen 18 månader tidigare vände sig plötsligt mot varandra och förde in landet i hårda och omfattande väpnade strider.

Under striderna i Khartoum har Kamilia berättat om bristen på elektricitet, medicin, mat och vatten och om problemen med att knappt våga sig ut på grund av riskerna. Hon har också nämnt att hon uppsökts av internflyktingar som hade svårt att klara ens en basal försörjning.

För att stödja bland annat Kamilia att stötta civilbefolkningen

i Sudan, inte minst genom att dra nytta av kvinnors kompetens och arbete på lokalnivå, har Operation 1325 startat en crowdfunding. Tanken är, att när det är möjligt och säkerhetsläget tillåter, redan ha medel tillgängliga som kvinnorna i utvalda organisationer på plats kan använda för att börja bygga upp vardagen igen. Kvinnorna vi samarbetar med vet vad som behövs.

Hjälp dessa kvinnor hjälpa genom att ge ett bidrag till Appell Sudan.

Lena Sundh

Ordförande Operation 1325

Kort och pedagogiskt

Benjamin Abelow

How the West Brought War to Ukraine: Understanding how U.S. and NATO Policies led to Crisis, War, and the Risk of Nuclear Catastrophe.

Siland Press, Massachusetts, 2022

Den amerikanske läraren Benjamin Abelow har bakgrund i medicin och europeisk historia. Under Ukrainakriget har han skrivit en liten, pedagogisk bok på 75 sidor med mängder av hänvisningar till västliga, oftast amerikanska, källor. Hans huvudsakliga avsikt är att korrigera den falska berättelsen om Ukrainakriget "därför att falska berättelser leder till dåliga resultat". De återpeglas i handlingar.

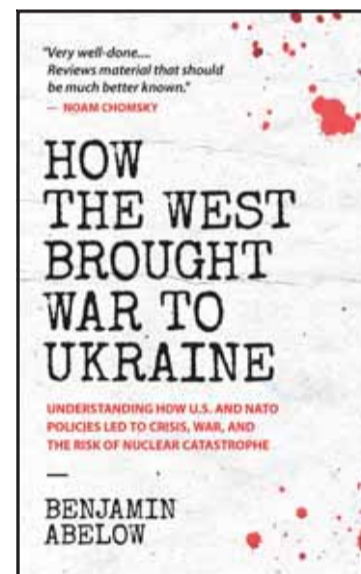
Abelow tar upp Monroedoktrinen 1823, där USA proklamerade sina behov av säkerhet genom att förbjuda främmande makter att placera militära styrkor i den västliga hemisfären nära USA:s gränser. Han visar parallellerna i Kubakrisen 1962, när världen var nära kärnvapenkrig under några dagar tills Chrusjtjov och Kennedy kom överens om att Ryssland inte skulle sätta upp kärnvapenmissiler på Kuba – och USA ta bort sina i Turkiet. När nu Ryssland hänvisar till sina behov av avstånd till Natos styrkor används en annan måttstock. Nu ser man det som att Ryssland försöker återuppliva Sovjetunionen. Det blir inte tal om att sätta sig in i den andras perspektiv.

Författaren ger bakgrund och orsaker genom västliga provokationer från 2014 till 2022. Han ger källor, ofta med citat med angivande av månad och år. Sedan 2015 hade väst tränat ukrainska soldater och levererat vapen till Ukraina. Från 2017 ökade leveranserna massivt. I Rumänien hade offensiva missiler placerats. Nu hotade samma fara från Polen. Som vanligt vare sig bekräftades eller förnekades om dessa missiler skulle laddas med kärnvapen. Putin hade 2007 gjort klart för världen att Moskva inte skulle acceptera ytterligare Nato-utvidgning. Inom ett år, 2008, öppnade Nato dörren för Georgien och Ukraina. Ryssland upplevde sig vara existentiellt hotat av Nato i

Ukraina, en röd linje. I väst fick vi veta att anfallet på Ukraina var "oprovocerat".

Rysk sida upplevde det som ett hot att USA skulle slå till först med kärnvapen. Författaren fäster stort avseende vid att USA 2019 sade upp INF-avtalet mellan USA och Sovjetunionen om kärnvapenedrustning genom att avskaffa medeldistansrobotar från 1987. Kärnvapen placerade i Europa skulle kunna hota Ryssland genom ett första slag. Avskräckning skulle då inte fungera. Vi får många exempel på amerikanske ledare som varnat för Natos expansion.

Ett intressant kapitel handlar om hur pessimistiska narrativ blir självuppfyllande profetior. Författaren visar på hur Natos expansion – som rättfärdigas av behov av försvar – har uppfattats av Ryssland som ett offensivt hot som lett till handlingar som

i sin tur uppfattats av Väst som orsakade av vilja till utvidgning av territoriet. Här kan man dra en parallell till Sveriges och Finlands ansökan om Nato-medlemskap.

Karin Utas Carlsson

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna och Schweiz.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Kvinnor
för fred

Säger ja till en vapenfri värld

Säger ja till provstopp och nej till kärnvapen

Säger ja till demokrati och fred

Säger ja till omställning av militär verksamhet till civil

www.kvinnorforfred.se